Välispoliitilisi vaatlusi 1937.

Kirjutanud H. Tammer.

Juba aastaid saab möödunud sündmuste kokkuvõtteid tehes nende kohta üldise iseloomustusena märkida, et need tähendavad vaid vahekordade pinevnemist, lõhede avardumist, uute kriiside tekkimist, kuid samal ajal ka üldiste julgeolekuvahendite nõrgenemist. Seega üldise sõjahädaohu suurenemist. 1937. aasta ei ole selles suhtes mingi erand, vaid üks lüli sellest ahelast, mis vähemalt 1933. aastast, s. o. Saksamaa väljaastumisest saadik Rahvasteliidust, näib teatava fataalse reeglipärasusega tüürivat suure katastroofi poole — kui veel viimsel silmapilgul ei suudeta pöörduda tagasi kainuse ja leplikkuse teedele või kui õnnelikud juhused ei anna asjade käigule ise pööret teises suunas.

Ei saa öelda, et seda kainust ja leplikkust ei oleks püütud näidata, kuid olukorra raskus seisab vahest selles, et see tendents ei ole üldine. Seega on üksikud niisugused sammud ja žestid — eriti demokraatseist maist — uppunud neile vastu käivasse braveerimisse ja relvatärinasse fašistlikel mail. Ning sügavat rahutahet on koguni hakatud pidama seda avaldanud riikide nõrkuseks, mis nagu julgustab või meelitab uute trumpide laualepaiskamisele ja üllatuste valmistamisele. Niisugused reageerimised on rahuarmastavaile riikidele teinud selgeks, et rahumanitsustest ei piisa muidu, kui nende taga ei seisa tuhandeid stardivalmis